

Datum 2025-02-11
Diarienummer 2024-25913

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet över remiss Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier, KN2024/02313

Miljöförvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen välkomnar kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier då det blir mer tydligt vilket ansvar producenter har och att incitamentet för att göra rätt blir större. Detta torde leda till att fler kommer att följa lagstiftningen och det blir mindre osund och orättvis konkurrens mellan bolagen.

7.17 Löpande dialog

Medlemsstaterna ska säkerställa en löpande dialog mellan relevanta aktörer som deltar i genomförandet av system för utökat producentansvar. Naturvårdsverket skriver "I nuläget förs dialoger mellan olika aktörer inom producentansvaret för batterier. Det sker dock inte på ett organiserat sätt eller på regelbunden basis".

Producentansvarsorganisationer (PRO) har skyldighet att inrätta system för återtagande och insamling av förbrukade batterier. I sitt remissvar lyfter Renova att de inte har fått information om hur det nya insamlingssystemet ska se ut. Renova har idag resurser i form av sorterare, chaufförer och säljare som inte vet om uppdragen kommer fortsätta eller upphöra. Både Naturvårdsverket och PRO kunde ha agerat snabbare i sin kommunikation, se avfallsdirektivet om tydliga roller och ansvarsområden (8a 1a) samt 33 § i den nya förordningen om kompletterande bestämmelse "Naturvårdsverket ska se till att relevanta aktörer ges möjlighet att föra en löpande dialog i frågor som har betydelse för producentansvaret". Renova menar att en viktig anledning till god dialog är att det tar tid att etablera nya kanaler för batterier. Utan dialog kan viktig kunskap kring insamling gå förlorad vilket kan påverka insamlingsresultatet negativt.

7.2 Kommunens ansvar för förbrukade batterier

Kretslopp och vatten har i sitt yttrande till miljöförvaltningen informerat att de har inga större synpunkter. I deras verksamhet samlar de in batterier på eget initiativ genom så kallade Samlare och i miljörum, som de ser ett värde i att kunna fortsätta erbjuda för att hålla en hög servicenivå och bättre kvalitet på källsortering. Denna möjlighet till insamling bedöms inte påverkas av förslaget. Kretslopp och vattens insamling av förbrukade batterier kommer delvis att begränsas av de kompletterande bestämmelserna till EU-förordning om batterier. Batterier från hushåll bedöms vara ett kommunalt avfall som kommunen ska fortsätta hantera enligt 15 kap. 20 a § miljöbalken. Enligt 18 § i förslaget till förordning (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier är insamling av kommunalt avfall exkluderat från

bestämmelsen. Förslaget förtydligar dock att kommunens ansvar enligt 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken för att hantera kommunalt avfall gäller inte hantering av förbrukade batterier som har lämnats till någon som är skyldig att ta emot dem enligt EU-förordningen om batterier. Ansvar för kommunen kommer att övergå till producenten när ett batteri har överlämnats till någon som är skyldig att ta emot dem enligt EU-förordningen om batterier. Miljöförvaltningens bedömning är att det är positivt att förslaget förtydligar vad kommunen ansvarar för i sin insamling av kommunalt avfall.

Kretslopp och vatten kommer även att indirekt påverkas av att Naturvårdsverket ska göra en plockanalys vart femte år av insamlat blandat kommunalt avfall. Första plockanalysen ska enligt förslaget ske under 2026. Plockanalysen ska syfta till att fastställa hur stor andel av insamlade avfallet som utgörs av förbrukade bärbara batterier och förbrukade batterier för lätta transportmedel. Enligt EU-förordningen om batterier ska producenterna stå för de kostnader som uppkommer när plockanalyserna görs för insamlat blandat kommunalt avfall, vilket innebär att kommunerna kommer ersättas för de kostnader som har att göra med anledning av plockanalyserna.

7.8 Insamling av förbrukade batterier

I sitt remissvar till miljöförvaltningen har Renova lämnat synpunkter på insamlingen av förbrukade batterier. Enligt Renova är det bra att promemorian skapar en särskild fil för batterier som samlas in som kommunalt avfall. De anser dock att det är fortfarande oklart vem som ska ta emot och vilka behållare som ska användas. I dagsläget har Renova uppdraget att sortera bärbara batterier från hela södra Sverige, cirka 80 kommuner. El-Kretsen har sagt upp detta uppdrag från och med sista maj 2025. Uppdraget ska gå till två andra organisationer.

Renova anser att det är oklart vilka insamlingsplatser de tre befintliga PRO valt ut för verksamhetens batterier. Det medför att Renova vet inte om de kommer ingå i El-Kretsen eller Batterireturs nationella insamlingsnät. Det påverkar i sin tur styckegodshämtningen på Renova Miljö eftersom de inte kan utföra insamling och transportuppdrag efter den 18 augusti 2024 om Renova Miljö inte har blivit ansluten till en eller två PRO. Det kan påverka deras kunder negativt som måste hitta en alternativ väg för att lämna tillbaka förbrukade batterier. Kostnadsfria insamlingsplatser tycker Renova är bra, men att slutanvändaren kan kräva tydlig information om hur de ska hitta den nya kanalen. Renovas erfarenhet är att små och medelstora verksamheter har ofta en sämre sortering då de inte har betydande volymer att hantera.

8.2 Fördelning av marknadskontrollansvaret

Kommunen har enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) ansvar för att kontrollera att kemiska produkter, varor och förpackningar uppfyller krav enligt batteridirektivet som avser tillhandahållande på marknaden i fråga om utformning, märkning, innehållsförteckning, säkerhetsdatablad och annan information. Förslaget enligt promemorian är att detta krav bör tas bort eftersom batteridirektivet upphävs och ersätts av EU-förordningen om batterier. Förvaltningen tolkar promemorian som att Energimyndigheten tar över kommunens tidigare kontrollansvar för märkningskraven och bestämmelserna som reglerar batteripassets innehåll och utformning. Enligt förslaget delas olika delar av marknadskontrollen mellan flera centrala myndigheter. Miljöförvaltningen ser positivt på att det kommunala tillsynsansvaret för marknadskontroll tas bort, men vill lägga vikt vid att den nya fördelningen av tillsynsansvaret bör förtydligas. Det har tidigare varit mycket

arbete och diskussioner på kommunal nivå kring ansvarsrollen för marknadskontroll för kemiska produkter och varor.

9.5 Tillsyn över hantering av förbrukade batterier

Promemorian föreslår att kommunen ska ha ansvar för tillsynen enligt miljöbalken av hantering av avfall enligt artikel 62, 64, 66, 67 och 74.4 i EU-förordningen om batterier. Kommunen ska även ha tillsyn över hantering av avfall enligt artikel 65, 70.3 och 71 i EU-förordningen om batterier avseende miljöfarliga verksamheter som inte kräver tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken. Enligt förslaget ska tillsynen ske inom ramen för kommunens ordinarie tillsyn. Förvaltningen ser inga problem med detta och ställer sig positiva till att det inkluderas i kommunens tillsyn.

Tidigare har kommunen haft tillsyn på lokal nivå över bland annat hur kraven på insamlingssystem och hur producenten har hanterat de insamlade förbrukade batterierna. Kommunerna kommer enligt förslaget från promemorian inte längre ha det lokala tillsynsansvaret för producenter och producentansvarsorganisationer. Förslaget syftar till att skapa ett tydligt tillsynsansvar fördelat över respektive aktör som har skyldigheter enligt EU-förordningen om batterier. Miljöförvaltningen är positiv till att det blir en central myndighet som har tillsynsansvaret. Förvaltningen har i sin lokala tillsyn för producentansvar för elektronik och elektroniska produkter noterat att ändringar i rutiner fattas på central nivå och inte på lokal nivå hos företagen, vilket resulterade i att den lokala tillsynen fick genomslagskraft på alla butiker inom respektive kedja regionalt. Förvaltningen tänker att liknande tillsyn på producentansvar för batterier kan snabbare få större genomslagskraft om den är på central nivå än lokal nivå.

Ärendet har handlagts av:

Felicia Möller
Miljöinspektör

E-post: felicia.moller@miljo.goteborg.se
Telefon: 031-368 839 82

Bilagor

1. Remissvar Kretslopp och vatten
2. Remissvar Renova